బాల విజ్ఞానం

1. ధ్వని అనేది ఏమిటి

మనకున్న జ్ఞానేంద్రియాలలో కన్ను, తరవాత చెవులే దగ్గరని చెప్పాలి. నిత్యం మనం రకరకాల ధ్వనులను వింటాం. ధ్వనులు కూడా మన జీవితంలో చాలా ముఖ్యమైన పాత్రని నిర్వహిస్తాయి. ఫ్యాక్టరీల్లో పాటకపు జనం కోడికూతకు నిద్రలేస్తారు. బస్తీలలో ఉండే నాగరికులు మామూలుకన్నముందుగా లేవాలంటే "అలారం" పెట్టుకుంటారు. "అలారం" మోతవారిని నిద్రలేపుతుంది. అలాగే చిన్నపిల్లలు తల్లుల జోలపాటకు నిద్రపోతారు. ఫ్యాక్టరీ కూత కార్మికులనుమేల్కొలుస్తుంది; బడి గంట విద్యార్థులను పిలుస్తుంది. హోటళ్లల్లో ఉపాధ్యాయులు పెట్టే పాఠాలు విని విద్యార్థులు కన్నా చిన్న తీగ ఎక్కువ కంపనాలు కలిగి వుంటుంది. అందుచేతనే వీణపై మెట్లు గొక్కి మీటితే తారస్థాయి స్వరాలు పలుకుతాయి.

ధ్వనికీ, స్వరస్థాయికీ వుండే సంబంధం ఇదే. ఇప్పుడు ఇంకొక విషయం తెలుసుకుందాం. వీణతీగలు చిన్నగా మీటితే చిన్నధ్వని అవుతుంది. గట్టిగా మీటితే గట్టి ధ్వని అవుతుంది. దాని కంపనాన్నే దాని స్వరం అంటారు గానే ఉంటుంది. అంటే కంపనం జాస్తిగా ఉంటే మోతధ్వని అవుతుంది, కొంచెంగా ఉంటే విన్న ధ్వని అవుతుంది.

ధ్వని తరంగాలకూ, కాంతి తరంగాలకూగల ఇతర భేదాలు కూడా తెలుసుకొనుటఅవసరం.

1. కాంతి తరంగాలకు రూపకం అవసరం లేదనీ తెలుసుకుని ఉన్నాం. మధ్య రహితమైన ఆకాశంలో ప్రతి సంవత్సరాలు ప్రయాణించే కాంతి మనకు కనిపిస్తుంది. కాని ధ్వని తరంగాలకు వస్తువు కావాలి. మనం నివసించేది గాలిని ధ్వని ప్రయాణం. ఉదాహరణగా చూస్తున్నాం. గాలి కదులుతుంటే మనకు వినిపించే ధ్వనులు ఎడమవైపుల్లో వినిపించవు. ధ్వనికి గాలి ప్రయాణమని మనం వినిపించటానికి ఒకసారి ఉదాహరణ వున్నది. ఒక గడియారాన్ని ఒక గాజుబుడ్డిలో ఉంచి మోతపెట్టాం. ఆ గడియారం అలారం కొడితే మోత వస్తుంది. ఇప్పుడు ఆ బుడ్డీలో ని గాలిని పంపుతో బయటికి తీయటం మొదలు పెట్టగానే అలారం మోత బలహీనం అవటం మొదలవుతుంది. గాలిపూర్తిగా తీసేస్తే అసలే వినిపించదు.

2. కాంతి తరంగాలు వేగంలో పోలిస్తే ధ్వనితరంగాల వేగం చాలా తక్కువ. కాంతి తరంగాలు ఒక సెకండులో 1,86,000 మైళ్లు పోతాయని మనం తెలుసుకుని ఉన్నాం. ధ్వని తరంగాలు ఒక సెకండు కాలంలో 1088 అడుగులు మాత్రమే ప్రయాణం చేస్తాయి. అంటే గంటకు 720 మైళ్లు పోతాయి. సూర్యుడు నుండి వచ్చే కాంతి మనకు 8 నిముషాలు పడుతుంది. సూర్యగోళంలో ఎంత ప్రజ్వలమైన ధ్వనులు కలిగినా అవి మనకు వినిపించవు. ఎందుచేతనంటే సూర్యుడికీ, భూమికీ మధ్య ఉన్నది చాలా సరళ వాయువు రాహిత్యమైన శూన్యాకారం. ఒకవేళ సూర్యుడి ధ్వనులు మనకు వినపడే అవకాశం ఉన్నా ఆ ధ్వని మనకు చేరటానికి 15 వర్షాలు పడుతుంది.

కాంతికీ, ధ్వనికీ ప్రసారవేగంలో ఉండే తేడాను మనం నిత్యమూ చూస్తూనే వుంటాం. గోరంతనుంచి చాకిరేవులబట్టలు ఉతికే చాకలిని గమనించండి. బట్టరాయికి తగిలినశబ్దం వినటానికి మన కా చప్పుడు వినిపించదు. అలాగే, ఆకాశంలో పావురాలు, ఉరుమూ ఒకసారి బయలుదేరినా మనకు పెరుపు కనిపించిన ఎంతోసేపటికి గాని ఉరుము వినిపించదు.

3. వాతావరణం మందమైన కొద్దీ కాంతి వేగం తగ్గుతుందని మనం తొందర తెలుసుకున్నాం. ధ్వని విషయంలో ఇది పూర్తిగా విరుద్ధం. దాని వేగం నీటిలో గంటకు 3,350 మైళ్లకు పెరుగుతుంది. ఇత్తడిలో 8000 మైళ్లు, ఉక్కులో 11,500 మైళ్లు!

4. కాంతికిరణాలు సూటి రేఖలలో ప్రయాణిస్తాయని మనకు తెలుసు. అవి వంపులు తిరగవు. అందుచేతనే నాలికకి ఒక పక్కగా నిలబడి ఉన్న మనుషులూ, వస్తువులూ మనకు కనపడవు. ధ్వని తరంగాలు సులువుగా వంపులు తిరిగేలాగు కనిపిస్తాయి. ఎక్కడోవూరు రేగింపు జరుగుతూంటే మేళ తాళాలు యిళ్లల్లో వుండే మనకు వినిపిస్తాయి. గోడ అవతల వీధిలో మనం సులువుగా మాట్లాడగలుగుతాం.

మనం నిలబడి ఉండగా మన పక్కగా కూసే పైలు ఇంజను గాని, పరుగెత్తే పైలు ఇంజను గాని, దగ్గరగా వెళ్లి వినటం మంచి బుద్ధియేతో మీరు గమనించారా? మనదాకా వచ్చేదాకా పైలు కూత స్థాయి హెచ్చుగా వుంటుంది. మనకు దాటగానే స్థాయి తగ్గుతుంది. పైలుతో ఉన్నవారికి మనకు జరిగే అలాగే స్థాయి తెలుస్తుంది. పైలు మనకు సమీపించేటప్పుడు దానిలోని ధ్వనితరంగాలు ఒకదాని చుట్టూ తరువుకుంటూ మనకు చేరుతాయి. దూరంవెళ్లే పైలు కూత తరంగాలు ఒకదాని కొకటి అడ్డు పడవు. ధ్వని చేసే వస్తువు కదలికవల్ల ధ్వని స్థాయిలో కలిగే ఈ మార్పును డాప్లర్ ప్రభావం అంటారు.

అమాయిక

"చండక్"

పాపాయి నెత్తుకుని
బావిగట్టెరకెళ్ళి,
బయపడయనా పాప
బావిలోనికి పలుకు;

బట్టలన్నీ తడిసి
పాడుజేసితివంటు
అమ్మ కోడుతుందేమొ
పడిపోయి నన్నదును.

పొట్టోడు ఒకరోజు
పెళ్ళి జరుగుచు ఉండ
పెళ్ళిలో వింతలను
పిల్లి చూచినబాప,

తానుకూడా పెళ్ళి
చేసుకుంటానంటు
అమ్మగట్టెరకెళ్ళి
చూపాముచేయును.

నీళ్లోసుకోవంటె
మట్టి పడుగెడుతుంటి
పట్లాగే నీతోట్లి
వేగేటి నేనంటె

పెద్దపొట్టాక నీ
బొట్టెడు నాకినుండి
అన్నిరోజుల నీళ్ళు
ఆనాజె నోచుమను

డబ్బులను తీసి
నిబ్బపై వేశాము
డబ్బులేకుంటె మన
కిచ్చింది కాదంటె

డబ్బులైపోగానె
బాళ్ళన్నిపోగేసి
అడుగుంటా నేను
ఇబ్బంది పడుటను

అట్టమునకు నంటి
ముట్టు పాపుండంటె
ఇట్టి చూపిస్తుమని
అట్టమును తీసుకొని

ముట్టులలికే సన్న
మొట్టుతో పోల్చుకని
అట్టమును విసిరేసి
గ్రద్దలుగ చేలును.

ఆజాద్ ఆత్మకథా విశేషాలు

(విస చేసి తరువాయి)

నిజాయితీలకు వన్నెకు కారణాలు. బ్రిటిష్ మంత్రివర్గ ప్రతిపాదనను అంగీకరించడం, దీనికిముందు ఎదిగిన రాయబారాల సంక్షోభం, భారతదేశ విభజన తప్పనిసరిస్థితులు ఏర్పడింది. కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ బలపరచిన ఈ ప్రతిపాదనకి సన్నిహితమైన పోరాటం వుందని మౌలానా చెప్పకోవడానికే బ్రిటిష్ మంత్రివర్గ ప్రతిపాదన, భారతదేశ విభజనను భాగాలుచేయడానికి సన్నాహం చేసింది. ఈ విషయం అందరికీ తెలిసింది. భారతదేశ విభజనకు కారకులు తాము కాదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం తప్పుకొని, విభజనను "కాంగ్రెస్ పద్ధతికంగా" అంగీకరించినది ఐక్య భారత దేశాన్ని ముక్కలుచేసినట్టు ప్రకటించింది. ఈ చరిత్రలలో సెప్రూ ఫలానా ప్రతిపాదన ఏదోటిని ఉండబోతే, దేశవిభజన రద్దుపరచబడే అవకాశం వుందని అనడం వాస్తవదృష్టి కాదు.

దేశ విభజనకు దారితీసిన ఘటనలు పర్యవసించినప్పుడు, ఆజాద్ తన సహచరుల చిన్న చిన్న లోపాలనుకూడా బయటపెడుతూనే వచ్చారుకాని, భారతదేశ భవిష్యత్తుకు బహిరంగంగా విపరీతం కల్పించేస్తున్న బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద ఏజెంట్లనుగాని, బ్రిటిష్ వైస్రాయినిగాని ఏమీ అనకపోగా ప్రశంసించడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. బ్రిటిష్ మంత్రివర్గప్రతిపాదనకి తనసూచన లనుగలపోలికలతో ఆయన కనులుమూసుకుపోయి, తమ ప్రతిపాదన ప్రవేశపెట్టడంలో బ్రిటిషువాళ్ళకు కొన్ని ఉద్దేశాలు, లక్ష్యాలు ఉన్నవనేవిషయాన్ని ఆజాద్ చూడలేకపోయారు. లార్డ్ మౌంట్‌బాటెన్, ఆతనిని సమర్థనంతంగా బలపర్చుతూ వచ్చిన తగిన సలహాలు లేడీ మౌంట్‌బాటెన్‌ల పలుకుబడికి బదులూ లాల్ నెహ్రూలోనయ్యారని ఆయన అంటున్నారు. ఈ ప్రకటనలో యథార్థం ఎంతో తెలియకుగాని, లేడీ వేవెల్ సహాయం లేకుండానే లార్డ్ వేవెల్ పలుకుబడికి మౌలానా లోనయి ముగ్ధుడయాడని, నిర్వివాదమైన సాక్ష్యం కనపడుతూంది.

1942 లో క్విట్ రాయబార కాలంలో, ఆనాటి కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ అయిన వేవెల్‌ను గురించి మౌలానా ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

"బర్మా యుద్ధంలో, రాజకీయ ఘోరతలలో కొనసాగింది. మేము ఒక సైనిక ప్రతినిధిని సందర్శించుచున్నట్లు ఒక క్షణంకూడా నాకు అనిపించలేదు. ఎందుచేతనంటే, లార్డ్ వేవెల్ దిట్టమైన రాజకీయవేత్తగా మా ప్రసంగించారు." ఇది సరియైన నిర్ధారణయే. భారతీయులకు రక్షణ వ్యవహారాలను అప్పగించే విషయమై సర్ స్టాఫర్డ్ క్రిప్స్ చూపిన సూచనలను ఇది బట్టబయలు చేస్తోంది. రక్షణ అప్పగించడానికి వచ్చినచిక్కు సాంకేతికమైనదికాదు. రాజకీయమైనదే.

"కాని అదే వేవెల్ 1945 లో పూర్తిగా భిన్నమైన వ్యక్తిగా నాకు కన్పించాడు. ఆనాడు వేవెల్ కమాండర్ ఇన్‌చీఫ్ మాత్రమేగాక, భారతదేశ వైస్రాయికూడా. అతని వైఖరి రాజకీయవేత్తకాకపోగా, సైనికుని వలె ఉండడం గమనించాను." (నిస్సంశయంగా విచిత్రమైన సైనికుడుగా ఉన్నప్పుడు రాజకీయ వేత్తలాగా మాట్లాడాడు. రాజకీయ వేత్తగా ఉన్నప్పుడు సైనికుడులా మాట్లాడాడు.) "అతడు నిర్మొగమాటంగా, తిన్నగా మాట్లాడినట్లు" కొస్తుంది. క్రిప్స్ కంటె అతడే నయం. "అతడు అలంకారాల కోసం ప్రయత్నించలేదు, ఏదో ప్రభావం (ఇంప్రెషన్) కల్గించాలని అతడు నిజంగా ప్రయత్నించలేదు."

చతురుడైన వేవెల్ కపట ప్రవర్తనకు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు (ఆజాద్) ముగ్ధుడైపోయాడు. "కాంగ్రెస్ నాయకులను "పెద్దమనుషులు" అని వైస్రాయి వర్ణించగానే, ఆయన ఉబ్బిపోయారు. "వారి రాజకీయ అభిప్రాయం ఏమైనప్పటికీ, ప్రభుత్వంతో వారికిగల విభేదాలేమైనప్పటికీ, కాంగ్రెస్ నాయకులు పెద్దమనుషులు-అని కూడా ఆయన (వైస్రాయ్) చెప్పాడు. ఇలా వైస్రాయి అన్న పదం నిజ్లా అంతటా వ్యాపించి, అధికార, అనధికార వర్గాలు కెండింటిలోనూ కదలిక కల్గించింది" (107 వ పేజీ) సామ్రాజ్యవాద పరిపాలకునిచే పెద్దమనుష్యులని వర్ణింపబడినందుకు సంతృప్తి పొందడం ఘోనాకు తగినది కాకపోవడం ఆటుంచి, వేవెల్ ప్రభావానికి ఆజాద్ ఎంతగా లోనయ్యారో ఇది తెలియచేస్తుంది.

దురదృష్టవశాత్తు, తన పుస్తకం అంతటాగూడా, దేశవిభజనవిషయంలో బ్రిటిషువాళ్ళు నేరంనుండి తప్పుకునేందుకు అవకాశంఇస్తూ, వారుఅడుగుతున్న నాటకాన్ని చూడలేకపోయారుఆజాద్. రాజ్యాంగ శాసనంలోని కొన్ని వివాదగ్రస్తమైన క్లాజుల సమస్యపైన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమూ, వేవెల్ కూడా ముస్లిమ్ లీగ్‌ను బలపరచారన్న విషయం ఆజాద్‌కు తెలుసు. కాస్త్రీలు తప్పని సరిగా ఒకగ్రూప్‌లో(3లోనిఉండాలని) జిన్నా అన్నారు. అప్పాస్ అందుకు అధ్యక్షతకరం తెలియజేసింది. కాని వేవెల్ జిన్నాను బలపరచాడు.

కాని బ్రిటిష్ మంత్రివర్గ ప్రతిపాదనపై తరకుగల చూపులో కిట్టి మూసుకొనిన ఆజాద్, వేవేల్ - రజితులు భారతదేశాన్ని ఐక్యంగా ఉంచాలనే అభిలషించుచున్నారను భ్రమలోనే ఉన్నారు. లీగ్‌లో కలిసి తాత్కాలిక మంత్రివర్గం ఏర్పరచిన తర్వాత ఏర్పడిన అనుభవాన్ని, అపుడు వేవెల్ వహించిన సూత్రాను ఆజాద్ దాదాపు గుర్తించనే లేదని చెప్పాలి.

ఇని నిశంగా విచిత్రమైన పరిస్థితి. దేశవిభజనను కోరేటట్లు కాంగ్రెసును పెట్టుపెట్టుగా ఒత్తిడి తెస్తున్నారు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు. కాని బ్రిటిషువాళ్ళ ఈ పాత్రను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు గమనించలేకపోతున్నాడు. గుర్తుతెలియం ఎంతదూరా పోయిందంటే, రెండుమూడేండ్లదాకా అధికార సంక్రమణ (ది బదిలీ ట్రాన్స్‌ఫర్)ను వాయిదా వేయాలని గాంధీజీని ఆజాద్ కోరారు. కాంగ్రెస్ లీగులు మధ్య సహకారం కల్గేటట్లు ప్రయత్నాలు ఇక్కడ జరుగుతుండాలని కోరారు. వాస్తవానికి వేవెల్ చేసిన సూచనయే ఇది:

"ప్రకటన తేదీ విషయమై లార్డ్ వేవెల్ అంగీకరించలేదు. బ్రిటిషుమంత్రివర్గ పథకం ప్రకారమే ఉండాలన్నారు. భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించడానికి అదే శాస్త్రమైన మార్గం అని ఆయన అభిప్రాయం. మత సమస్య పరిష్కారం కాకముందే రాజకీయ అధికారాన్ని గనక అది అప్పగించితే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తనబాధ్యతను నిర్వర్తించినట్లు కాదని వేవెల్ అభిప్రాయపడ్డాడు." (177 వ పేజీ)

చివరకు పరిస్థితులు వ్యర్థ అనే రీతిలో ఆయన ఎంతదూరం పోయారంటే, భారతదేశానికి అధికారం సంక్రమింపజేసేపనిని కొన్నాళ్ళు వాయిదా వేయాలని మౌంట్‌బాటన్ కోరారు. "ఇప్పటికయినా, తక్షణం భారతదేశాన్ని విముక్తి చేయాలని కాంగ్రెస్ కోరుతూ వచ్చింది. ఒకటి రెండేళ్ళపరకు జాతీయ సమస్యా పరిష్కారం జాయిజా చేయవచ్చునని ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ కోరుతూంది. నిజంగా ప్రజల వాళ్ళను నిందించవలసిన పనిలేదు."

మౌలానాలోని ఇలాంటి అవాస్తవిక దృక్పథం, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల యొక్క, మరియొక్క పనుకున్న అధ్యక్షత బహుశా శత్రువులకు ఉపయోగపడేటట్లు ప్రవర్తించడంలో చేసింది.

ప్రజానీకంనుండి మౌలానా విడిగా దూరమయినట్టుండటం నిజంగా దురదృష్టకరమైనదే. మన దేశ చరిత్రలోని ఉజ్వల కాలాన్ని గురించి ఈ పుస్తకంలో స్పష్టత వుంది. కాని, జనసామాన్యం. మామూలు ప్రజలు ఇందులో ఎక్కడా కానరారు. ప్రజల తిరుగుబాటు ధోరణి, దేశం నుండి బ్రిటిషువారిని విడంగా తరిమివేసిన ప్రజల మృత్యు ధిక్కార శౌర్యం, ఉజ్వలమైన రాయల్ భారత నౌకాదళ తిరుగుబాటు, కార్మికవర్గం సాగించిన పెద్ద పెద్ద సమ్మెలు, వీటికి - ఏదో చేర్కొనడంతప్ప- ఈ చరిత్రలో స్థానమివ్వలేదు. ప్రధాన సూత్రధారులంతా నాయకులే, ముఖ్యంగా మౌలానా. బ్రిటిష్ ప్రతినిధులూ. మహాఉద్రిక్తసమయంలోని చరిత్రను అర్థం చేసుకోవాలనే దృష్ట్యా చూస్తే, ఈ పుస్తకం ఆశాభంగం కల్గించుతుంది.

కాంగ్రెస్ నాయకులు శ్రద్ధగా వ్యాపింపచేసిన కొన్ని మిథ్యలను పోగొట్టేందుకు మాత్రం మౌలానాకు ప్రజలు కృతజ్ఞత తెలియచేయాలి. కాంగ్రెస్ నాయకులు, సంస్థగా కాంగ్రెసూ, 1942 పోరాటంలో హింస చేయవచ్చునని ఆమోదించిన విషయాన్ని ఆజాద్ స్పష్టపరిచారు. అహింస అనేది సూత్రంగాగాక, అవసరంగా మాత్రమే పాటించారని ఈ గ్రంథం స్పష్టంచేస్తోంది.

"జూలై 14 నుండి ఆగస్టు 15 వరకు నాకాలమంతా కాంగ్రెసునాయకులతో అనేకసార్లు సమావేశమవడంతోనే సరిపోయింది... ప్రభుత్వమే గనుక గాంధీజీని ఇతర కాంగ్రెస్ నాయకులను అరెస్టు చేసినట్లయితే, సాధ్యమయినన్ని విధాలా ప్రభుత్వం కింగా పద్ధతిని ఎదిరించడానికి ప్రజలు హింసనుగాని అహింసనుగాని ఏపద్ధతినైనా అవలంబించవచ్చు." (81 వ పేజీ)

ప్రజల హింసాకృత్యాలకు ఆజాద్ సంతృప్తి పడ్డారు. తరువాతి అధ్యాయంలో ఆయన ఇలా వ్రాశారు: "ప్రభుత్వం అవలంబించిన పాశవిక హింసపట్ల, దేశం తీవ్రఆవేశాన్ని పొందింది. అహింసాయుత ప్రతిఘటనకు ఈ ఉద్యమం పరిమితమై ఉండలేదు. ఇది నేను ఊహించనదే. కొంతవరకు మన కార్యకర్తలలో చర్చించి సలహా ఇచ్చానుకూడా." (పేజి 90.)

అహింసను ఒక సూత్రంగా అంటిపెట్టుకొంటామని కాంగ్రెస్ చెప్పడమూ, అహింసా పద్ధతుల ద్వారానే స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించామని అది చెప్పుకోడమూ. దీనిద్వారా సటాపంచలయాయి.

యుద్ధ సంక్షోభాన్ని ఉపయోగించుకొంటున్నాడనే నింద తనకు రాకుండేందుకు గాను స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం ఏడీకట్టనని గాంధీజీ చెప్పాను. ఈవిచిత్ర పరిస్థితిని విషయంలోకూడా ఆజాద్ అలాంటి విషయాన్నే బహిర్గతం చేస్తాడు. స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చినా సరే యుద్ధంలో సహకరించనని గాంధీజీ అన్నారు. ఈ ఆదర్శవాది త్వరలోనే రాజకీయ నాయకుడుగా మారిపోయాడు. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం ఇస్తే తాను యుద్ధంలో పాల్గొంటానని గాంధీజీ 1942 ఉద్యమం తర్వాత అన్నారు. తర్వాత యుద్ధం భారతదేశ సరిహద్దులకు సమీపించుతుండగా భారతదేశాన్ని రక్షించుకోవడానికి "క్విట్ ఇండియా" ఉద్యమం సాగించడానికి గాంధీజీ నిశ్చయించారు. ఆయన నిర్ణయాన్ని అహింస అనేది ఏమీ ఇక నిర్ణయించలేకపోవడంలేదు.

గాంధీజీ హత్యా ఉదంతంపైన తుదకు ఆజాద్ ఈ క్రింది నిర్ధారణాభిప్రాయాలు వ్రాశారు. "బాంబుపేలుడు జరిగాక, పోలీసులు, సి. ఐ. డీలు ఆయన రక్షణ విషయమై ప్రత్యేక జాగ్రత్తలు వహించి ఉండవలసింది. అలాంటి చర్యలు తీసుకోడం ఏమంత కష్టమైన పనికాదు. కొందరు స్వదేశీ పటేళ్లనూ, అసమర్థత వహించినందుకు జరిమానాగా నిందించారు." "గాంధీజీ హత్యాబాధ్యతను ఆంతరంగిక కాబినెట్ మంత్రి (పటేల్) తప్పించుకోలేదని" జయప్రకాశ్ స్పష్టంగా చెప్పాడు ఈ నాటికీకూడా గాంధీజీహత్యవిషయం నిగూఢమైనదే. గాంధీజీ బహుశా ఇష్టపడకున్న పటికీ, అలాంటి జాగ్రత్తలు ఎందుకు తీసుకోలేదో అర్థం కాకుండేది. శ్రీ జయప్రకాశ్ ఈ విషయమై ఏమైనా చెప్పగలరు.

ప్రజలకోసం సేవచేసినా, ప్రజలకు దూరంగా వుండిన వ్యక్తి చరిత్ర ఆజాద్ ఆత్మకథ. ఆయన లిబరల్ బూర్జువా అంచనాలు, విషయాలను పొరపాటు అంచనా వేసేటట్లు చేశాయి. కాని ఆయన భారతదేశ ఐక్యతకు, స్వాతంత్ర్యానికి కృషి చేసిన దిట్టమైన యోధుడు. అనేక ఘటనలలో ఆయన అంచనాలు తప్పు. కాని ఆయన చేసిన, చెప్పినవాటి అన్నిటిలోనూ నిస్సందేహమైన చిత్తశుద్ధి వుంది. మతి దురహంకార ప్రవృత్తికి ఆయన దూరం. ఆయన కాంగ్రెసు హేచరుల విషయంలో ఇది అందరికీ నర్తించదు.

హిందూ - ముస్లిమ్ ఐక్యత - ఐక్య భారతదేశం మొదలైనవి స్వప్నాలు అస్తవ్యస్తమైపోతూవుంటే, తన సహచరులలో కొందరు సంకుచిత మతిత్వం అవలంబించడాన్నుండే ఆజాద్‌పాండే బాధలనూ, వ్యథలనూ, దిగుళ్ళనూ బహిర్గతం చేస్తూంది ఆయన ఆత్మకథ. జాతీయ ముస్లిమ్ నాయకుని పేరునామా లాగా దీనిని ప్రత్యేకించి చదవాలి. మన పార్టీయ ముస్లిములు, ఇస్లామీయులు కూడా కేవలానికి కూడా ఆదరించాలి, నేర్చుకోడానికి ఈ గ్రంథం ఉపయోగపడాలి.

(1959 ఫిబ్రవరి 11.)

భారతప్రభుత్వ లలితకళలలో యువ కళాకారుల ప్రోత్సాహం నిమిత్తం ఏర్పర్చిన స్కాలర్‌షిప్పు (1958-60) పొందిన కుమారి జె. అరుంధతి. ఈమె శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితార్ కృతులలో పరిశోధన చేయడానికి వేతనం పొందినది. రామమన్ అధ్యక్షులు, శ్రీ దీక్షితార్ శిష్యపరంపరలో ప్రముఖులు అయిన శ్రీ టి. యల్. వెంకట్రామయ్యగారి సమక్ష వేతనం క్రింద యీ పరిశోధన రుపుతారు.

గాయక సార్వభౌము శ్రీ. శే. శ్రీ పారుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి వద్ద సంప్రదాయంగా సంగీతాన్ని క్రమ శిక్షణతో నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారు. తరువాత ఆల్ యిండియా రేడియో మద్రాసు కేంద్రంలో అసిస్టెంట్ మ్యూజిక్ ప్రొడ్యూసరుగా వుంటున్న శ్రీ సంధ్యారందం శ్రీనివాసరావు గారు ఈమె సంగీతానికి మెరుగులు తీర్చారు. సుమారు ఆరు సంవత్సరాలు ఆయన శిక్షణ చేశారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో కర్ణాటక సంగీతం అభిమాన విద్యగా ద్వితీయ శ్రేణిలో పట్టభద్రురాలైనారు కూడా. ఫిబ్రవరి 24 న ఈమె ఢిల్లీ బయలుదేరి వెళ్లారు.

పాలకొల్లులో "మాంగల్యబలం" చిత్రం

అర్ధశతదినోత్సవం

ప్రేక్షకులకు బహుమతుల పంపిణీ

అన్నపూర్ణావారి సాంఘికచిత్రం "మాంగల్యబలం" అర్ధశతదినోత్సవం పాలకొల్లు రత్నంటాకీస్‌లో 25-2-59 తేదీని జరిగింది. ఈ సందర్భంగా హాలుయజమాని శ్రీ కొటికలపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు బాలబాలికలకు 'మాంగల్యబలం' ఉచిత ప్రదర్శనమిచ్చి మిఠాయి పంచిపెట్టారు. రాత్రి ప్రదర్శించిన రెండు ఆటలకు టిక్కెట్టు కొన్న ప్రతి ఆడవారికి ఒక్కొక్క సిల్కు రిబ్బను పంచిపెట్టారు.

ఆడవారికి, గుడ్ వారికి టిక్కెట్టులో పాటు ఒక్కొక్క గిఫ్ట్ కూపన్ యిచ్చి యింటర్‌వెల్ టైంలో ఆ కూపన్లు లాటరీవేసి గెలుపొందినవారికి తగిన బహుమతులు వారికి చీరలు, పంచలు, షర్టింగ్‌క్లాత్ మొదలగునవి పంచిపెట్టారు. అధ్యక్షులైన శ్రీ కంభంప్రసాద్‌గారు బహుమతులు పంచిపెట్టుచూ, "ఆర్టిస్టులను తీసుకువచ్చి వేసుకునేలు ఖర్చు పెట్టే బదులు- యీ విధంగా ప్రేక్షకులకు బహుమతులు పంచిపెట్టే రూపంలో కొత్తపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిన హాలు యజమాని శ్రీ కొటికలపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు అభినందనీయులు" అని అన్నారు.

విషయమై ఏమైనా చెప్పగలరు.

ప్రజలకోసం సేవచేసినా, ప్రజలకు దూరంగా వుండిన వ్యక్తి చరిత్ర ఆజాద్ ఆత్మకథ. ఆయన లిబరల్ బూర్జువా అంచనాలు, విషయాలను పొరపాటు అంచనా వేసేటట్లు చేశాయి. కాని ఆయన భారతదేశ ఐక్యతకు, స్వాతంత్ర్యానికి కృషి చేసిన దిట్టమైన యోధుడు. అనేక ఘటనలలో ఆయన అంచనాలు తప్పు. కాని ఆయన చేసిన, చెప్పినవాటి అన్నిటిలోనూ నిస్సందేహమైన చిత్తశుద్ధి వుంది. మతి దురహంకార ప్రవృత్తికి ఆయన దూరం. ఆయన కాంగ్రెసు హేచరుల విషయంలో ఇది అందరికీ నర్తించదు.

హిందూ - ముస్లిమ్ ఐక్యత - ఐక్య భారతదేశం మొదలైనవి స్వప్నాలు అస్తవ్యస్తమైపోతూవుంటే, తన సహచరులలో కొందరు సంకుచిత మతిత్వం అవలంబించడాన్నుండే ఆజాద్‌పాండే బాధలనూ, వ్యథలనూ, దిగుళ్ళనూ బహిర్గతం చేస్తూంది ఆయన ఆత్మకథ. జాతీయ ముస్లిమ్ నాయకుని పేరునామా లాగా దీనిని ప్రత్యేకించి చదవాలి. మన పార్టీయ ముస్లిములు, ఇస్లామీయులు కూడా కేవలానికి కూడా ఆదరించాలి, నేర్చుకోడానికి ఈ గ్రంథం ఉపయోగపడాలి.

(1959 ఫిబ్రవరి 11.)

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

దప్పిక (కత్తిరింపుల చిత్రం)

— డి. రామమోహనరావు

ఏకాక్షి

శ్రీకారుటూరు నాగరాజరావు

విజయనగర రాజులలో
తిరుమలరాయం డొక్కడు
పాప మతినికొక్క- కన్ను
లోపించెను పెద్దపశువున
ఆ భూపతి యొక్క-నాడు
తన భళో కన్నులగాంచి
లేవను నూర్చి కవిత్వమును
చెప్పవలయునను పలికె.
ఏ కాక్షిని పోగడుటట్లు ?
అనుచు అనటి కవులందరు
రామలో తాము గురుగురులను
ముసలుపెట్టి నాగిరపుడు
అచటి కవులలోని నొకడు
రమమోచిత ధీయుక్తుడు
తిరుమల రాయునినిగాంచి
ఇటుల పలుకె సాగెనపుడు
"నిన్ను పొగడ నెవరితరము ?
సట్టమహిమ కనులు రెండు
నీ కన్నును కలిసినచో
పరమేశుడు పొదుమీవు !
రాజిగారి కనులు రెండు
కలువకున్న యెడల నీవు
జానవులను గురువను ఆ
కుక్కాన్యాయ్యుడ పొదువు !
నీ కుంచెజి యొక్క-కన్ను
పైతము లేకున్న పొదుమ
కురుపతినను ధృతరాష్ట్రుని
పొదుమీవు ఛవిర ఛవిర !
అనియా లీలిని బల్కిన
కవివర్యుని సమాధాన
మున కంతియొ ముదమందెను
తిమల రాయాభ్యుదయుడు.

(అన్నాలీగూడి పాపయ్య అనుచాలువు ఆధారం)

చిన్నారి లోకం

1. ధ్వని అనేది ఏమిటి

పసకున్న జ్ఞానేంద్రియాలలో కన్ను, తరవాత చెవులే దగ్గరని చెప్పాలి. నిత్యం మనం రకరకాల ధ్వనులను వింటాం. ధ్వనులు కూడా మన జీవితంలో చాలా ముఖ్యమైన పాత్రని నిర్వహిస్తాయి. ఫ్యాక్టరీల్లో పాటకపు జనం కోడికూతకు నిద్రలేస్తారు. బస్తీలలో ఉండే నాగరికులుమామూలుకన్నముందుగా లేవాలంటే "అలారం" పెట్టుకుంటారు. "అలారం" మోతవారిని నిద్రలేపుతుంది. అలాగే చిన్నపిల్లలు తల్లుల జోలపాటకు నిద్రపోతారు. ఫ్యాక్టరీ కూత కార్మికులనుమేల్కొలుస్తుంది; బడి గంట విద్యార్థులను పిలుస్తుంది. హోటళ్లల్లో ఉపాధ్యాయులు

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు